

Sygn. akt V RC 15/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07 stycznia 2014 roku (data wpływu w sprawie o sygn. V RC 14/14) W. A. działający jako przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki J. A. wniósł o zasądzenie od pozwanej G. K. alimentów w kwocie po 750 zł na rzecz małoletniej córki (k. 2).

W odpowiedzi na pozew datowanej na dzień 10 kwietnia 2015 roku pozwana G. K. wniosła o oddalenie powództwa w całości (k. 63-70).

Strony podtrzymały swoje stanowiska do końca postępowania (k. 222).

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Małoletnia J. A. urodziła się (...). Jest córką W. A. i G. K. z domu Wszelaka, pochodzącą z ich związku małżeńskiego (odpis skrócony aktu urodzenia k. 7).

Rodzice małoletniej są rozwiedzeni na mocy wyroku z 2009 roku, w orzeczeniu tym ustalono miejsce zamieszkania dziecka przy matce. W wyroku rozwodowym ustalono alimenty płatne przez ojca na kwotę po 500 zł miesięcznie, które następnie zostały podwyższone do kwoty po 750 zł wyrokiem Sądu Rejonowego w Warszawie IV Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 21 czerwca 2011 roku w sprawie V RC 148/11. Ugodą zawartą w dniu 23 października 2013 roku przed Sądem Rejonowym dla Warszawy M. w W. w sprawie V. N. 523/13 strony zmieniły miejsce zamieszkania małoletniej ustalając je przy ojcu oraz m.in. ustaliły kontakty matki z córką, regulując główne kontakty na co drugi weekend (k. 26-28,31-31v).

Przed tutejszym Sądem toczyło się również postępowanie o uchylenie obowiązku alimentacyjnego W. A. wobec małoletniej J. A., sygn. akt V RC 14/14. Wyrokiem z dnia 16 października 2014 roku obowiązek ten został uchylony z dniem 07 listopada 2013 roku. Orzeczenie jest prawomocne z dniem 07 listopada 2014 roku (k. 134 akt V RC 14/14).

Małoletnia J. A. ma 16 lat. Jest uczennicą pierwszej klasy liceum. Małoletnia mieszka razem z ojcem w L. od kwietnia 2013 roku. Małoletnia jest (...) alergická i dwa razy do roku jest odczulana w ramach NFZ (k. 213).

Ojciec określa miesięczne koszty utrzymania dziecka na kwotę około 1.500 zł, na którą składają się następujące wydatki: 60zł telefon, 150 zł odzież, 50-100 zł kieszonkowe, kosmetyki 100-150 zł, wycieczki szkolne 50 zł, korepetycje z angielskiego i matematyki łącznie 400 zł (50 zł za zajęcia raz w tygodniu), stomatolog 75 zł (150 zł co dwa miesiące), leki 8 zł (50 zł na pół roku), wakacje i ferie 250 zł (po 1.500 zł rocznie), 71 wydatki szkolne (850 zł rocznie), 600-700 zł wyżywienie, 333zł udziału w kosztach utrzymania mieszkania (1.100 zł miesięcznie).

Małoletnia uczęszcza na wizyty do psychologa na terapię rodzinną. Spotkanie kosztuje 120 zł, są dwa razy w miesiącu, opłaca je pozwana – matka małoletniej (k. 212). Małoletnia miała usunięty pieprzyk, zabieg opłaciła jej matka (k. 221).

Małoletnia bywa obecnie u matki przez dwa dni na przestrzeni dwóch tygodni. Pozostaje wówczas na utrzymaniu pozwanej (k. 212). W ocenie pozwanej małoletnia J. chętniej ją odwiedza od czasu ciąży z najmłodszą córką (k. 212-213). Przedstawiciel ustawowy ocenił, że kontakty matki z córką odbywają się zgodnie z wolą dziecka, czasem i co tydzień (k. 211). Wskazał, że nie było cotygodniowych kontaktów we wrześniu i październiku 2015 roku (k. 213). Wcześniej, za sprawą stanowiska małoletniej, kontakty matki z córką były krótsze niż przewidziano w ugodzie je realizującej (odpowiedź na pozew w sprawie V RC 14/14, k. 65).

Pozwana zakwestionowała wizyty córki u stomatologa (k. 213). Pozwana wskazała, że spędziła ferie z córką w 2014 i 2015 roku. Przedstawiciel ustawowy zaprzeczył (k. 214).

Pozwana G. K. ma 37 lat. Jest zamężna. Pozwana poza małoletnią jest także matką M. K. urodzonej w dniu (...) i P. K. urodzonej (...) (k. 102, 182).

Pozwana od 01 listopada 2012 roku jest zatrudniona w Urzędzie Kontroli Skarbowej w W. na stanowisku starszego komisarza skarbowego, w oparciu o umowę na czas nieokreślony. Jej średnie miesięczne wynagrodzenie za okres od września 2014 roku do lutego 2015 roku wynosiło 4.765,82 zł brutto, tj. 3,485,98 zł netto. W okresie tym otrzymywała zasiłek chorobowy. Pozwana spłaca dwie pożyczki z zakładu pracy w ratach po 280 i 305 zł (k. 93, 94). Jedna z tych pożyczek została zaciągnięta we wrześniu 2014 roku i wynosiła 5.500 zł, jej termin spłaty to marzec 2016 roku, jest nieoprocentowana (k. 109). Druga, w kwocie 5.000 zł została zaciągnięta w czerwcu 2014 roku, na 18 miesięcy raty po 280 zł, z oprocentowaniem rocznym 1% (k. 114-115). Jak wyjaśniła pozwana, pożyczki zaciągnęła aby zaspokajać potrzeby dzieci. W okresie od marca 2015 roku do listopada 2015 roku średnie miesięczne wynagrodzenie pozwanej wynosiło 3.447,87 zł netto. Nadal spłaca wcześniejsze pożyczki (k. 207). Od 11 września 2015 roku przebywa na urlopie macierzyńskim, na którym będzie do 28 stycznia 2016 roku, następnie przebywać będzie na urlopie dodatkowym a później rodzicielskim do 08 września 2016 roku (k. 205). Zasiłek macierzyński w wysokości 80% wynagrodzenia wynosi 2.824 zł netto. Obecnie, od października 2015 roku dysponuje faktycznie 2.179-2.272 zł miesięcznie – reszta jest jej potrącana tytułem spłat zaciągniętych pożyczek (k. 221). W 2014 roku pozwana osiągnęła 57.700,35 zł przychodu z pracy w (...) w W. (PIT-11 k. 95-96). W 2014 roku była na 72 dniach zwolnienia chorobowego (k. 98). W 2013 roku osiągnęła 54,804,60 zł przychodu z pracy w (...) W. (PIT-11 k. 99-100). W 2013 roku była na 68 dniach zwolnienia chorobowego (k. 101). Częste zwolnienia spowodowane są problemami zdrowotnymi pozwanej. Pozwana ma schorowany kręgosłup (dyskopatia wielopoziomowa), musi się regularnie rehabilitować (k. 213). Rehabilitacja jest odpłatna (k. 200-203). Pozwana w okresie od lutego 2015 roku do porodu w dniu 11 września 2015 roku przebywała w szpitalu w związku z zagrożoną ciążą (k. 56-58, 182).

Pozwana mieszka w mieszkaniu stanowiącym własność jej męża, mającym 78 mkw powierzchni. Czynsz administracyjny za mieszkanie zajmowane przez pozwaną wraz z mężem wyniósł w 2013 roku 793,78 zł (k. 107).

Mąż pozwanej osiąga dochody w wysokości około 6.000 zł netto miesięcznie. Mąż pozwanej pracuje w Ministerstwie Finansów, obawia się o swoje zatrudnienie – pozwana jest pewna, że utraci pracę w lutym 2016 roku w związku ze zmianami kadrowymi (k. 212).

Pozwana oceniła, że na utrzymanie córek z nią mieszkających przeznaczają na wydatki roczne (wakacje, sprzęt sportowy itp.) kwotę 7.790 zł a na J. 3.050 zł. Na J. wydaje ponadto 1.144 zł miesięcznie, koszty utrzymania M. wynoszą 794 zł, koszty utrzymania P. 624 zł miesięcznie. Wśród wydatków na małoletnią powódkę wskazała 240 zł na terapię psychologiczną, 50-100 zł miesięcznie na organizację wspólnego czasu z córką, dermatolog, kosmetyczka 150 zł, kieszonkowe 50-100 zł, prezenty okolicznościowe 250 zł. Na wakacje małoletniej powódki przeznaczają około 1.500 zł. W jej ocenie koszty jakie ona ponosi na małoletnią powódkę są znacznie większe od tych jakie ponosił ojciec dziecka w czasach, gdy małoletnia mieszkała razem z pozwaną (k. 214). Podniosła, że dała córce biżuterię za 350 zł, 250 zł na święta oraz cienie do makijażu za 175 zł (k. 221). Przedstawiciel ustawy wskazał, że matka nie wyjeżdżała nigdzie z córką w ostatnich dwóch latach, zaś do dermatologa chodzi raz na kwartał. Oceniał, że pozwana wydaje mniej na powódkę, przy czym zakwestionował wysokość wydatków ponoszonych przez matkę na ubrania, wartość prezentów (k. 220).

Określiła wydatki na utrzymanie rodziny (mieszkanie, samochód, kredyt i pożyczki, wyżywienie rodziców na kwotę 3.448 zł, w tym 640 zł na rehabilitację (k. 203-204). Pozwana podniosła, że aby móc pracować musi korzystać z samochodu – nie może dźwigać, co wydatnie zwiększa jej koszty utrzymania.

Pozwana w ramach rozmów ugodowych z ojcem małoletniej wskazała, że w jej ocenie kwota 250 zł alimentów płatnych przez nią jest kwotą rozsądną (k. 221).

Przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki W. A. ma 42 lata. Przedstawiciel ustawowy jest od 2005 roku zatrudniony w jednostce wojskowej nr (...) w W. na stanowisku żołnierza zawodowego. Jego miesięczne wynagrodzenie w okresie od października 2014 roku do marca 2015 roku wynosiło 7.140 zł otrzymywał także 140 zł

ryczałtu na koszty brutto, tj. 5.832,40 zł netto (k. 134-135). W okresie od kwietnia do lipca 2015 roku wynagrodzenie to wynosiło 5.832,40 zł netto, od sierpnia do grudnia 2015 roku wzrosło do kwot od 6.289,37 netto do 6.425,25 zł netto (k. 216-218). Obecnie wynosi około 6.300 zł netto (k. 211). Od października 2015 roku utracił ryczałtowy dodatek na dojazdy do pracy (k. 211). Przedstawiciel ustawowy osiągnął już wiek emerytalny, jednak chce kontynuować pracę (k. 212).

W 2013 roku uzyskał 101,467,84 zł dochodu po odliczeniach z przychodu w wysokości 102.802,84 zł (PIT-37 k. 136-139). W 2014 roku uzyskał 101,950,84 zł dochodu po odliczeniach z przychodu wysokości 103.285,84 zł (PIT-37 k. 140-141v).

Przedstawiciel ustawowy spłaca kredyt zaciągnięty w kwocie 21.717 zł, z którego na dzień 03 kwietnia 2015 roku pozostawało do spłaty 15.856,85 zł przy racie 1004,26 zł (k. 143). Jest wraz ze swoją matką współwłaścicielem samochodu marki a. (...), którego wartość ocenia na 25.000zł. Posiada 14.000 zł oszczędności (k.211).

Mieszka razem z córką i konkubiną w mieszkaniu służbowym. Poza małoletnią nie ma innych osób na swoim utrzymaniu. Konkubina przedstawiciela ustawowego pracuje w drogerii, posiada dług w wysokości 20.000 zł pozostały z czasów prowadzenia działalności gospodarczej (212). Planuje zakup mieszkania.

Przedstawiciel ustawowy wyjaśnił, że stać go na utrzymanie córki, chciałby jednak aby matka dziecka partycypowała również w kosztach utrzymania małoletniej (k. 211).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, w tym w szczególności w oparciu o zeznania przedstawiciela ustawowego (k. 210-212,220), pozwanej (k. 212-214, 221-222) oraz akt V RC 14/14.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 i 3 kro, rodzice mają obowiązek świadczeń względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub, jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Zakres obowiązku alimentacyjnego, zgodnie z treścią art. 135 § 1 i 2 kro, zależy z jednej strony od potrzeb osoby uprawnionej, z drugiej zaś strony od możliwości zarobkowych i majątkowych osoby zobowiązanej. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Przyjmuje się, za uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku

(III CZP 91/86), że „przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu - odpowiedni do jego wieku i uzdolnień

- prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody”.

Granicę obowiązku alimentacyjnego stanowią uzasadnione potrzeby dziecka. „Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym,

w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku” (por. Z. Krzemiński, Alimenty i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III opubl. Lex).

Wysokość alimentów zależy nie tylko od zarobków zobowiązanego, ale również od możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej, które nie zawsze są równe osiąganym dochodom. O. rodzice obowiązani są ponosić koszty niezbędne do zapewnienia dziecku prawidłowego rozwoju, wychowania i funkcjonowania na odpowiednim poziomie w środowisku, w którym żyją i zagwarantowania dziecku takiej stopy życiowej, na jakiej sami funkcjonują.

Przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki ocenił miesięczny koszt utrzymania córki na kwotę około 1.500 zł, przy czym zauważyć należy, że wymienił koszty dające kwotę około 2.000 zł.

Sąd zweryfikował wskazaną przez ojca kwotę i uznał, że uzasadnione potrzeby dziecka kształtują się aktualnie na poziomie kwoty około 1.500 zł. Na kwotę tą składają się koszty wyżywienia w wysokości około 500 zł, 60 zł telefon, korepetycje z angielskiego 200 zł, wydatki na zdrowie i higienę 150 zł, wydatki szkolne około 71 zł, 150 zł odzież, 333 zł udziału w kosztach mieszkania,

W ocenie Sądu na uzasadnione koszty utrzymania dziecka ponoszone przez ojca nie można zaliczyć części wydatków na kosmetyki i leczenie, gdyż również matka partycypuje w tych kategoriach wydatków, m.in. poprzez wizyty u kosmetyczki. Matka także przekazuje dziecku pewne kwoty tytułem kieszonkowego. W ocenie Sądu zajęcia z angielskiego są nadal zasadne z uwagi na szczególny charakter tego języka we współczesnym świecie i idącą za tym potrzebę jego bardzo dobrej znajomości.

Pozwana pozostaje obecnie na urlopie macierzyńskim po urodzeniu najmłodszej córki. Otrzymuje obecnie zasiłek w wysokości 80% wynagrodzenia, z którego dodatkowo potrącane są przez pracodawcę raty na poczet spłaty zaciągniętych pożyczek, co daje jej 2.200 zł dochodu miesięcznego. Po rocznym urlopie macierzyńskim wybiera się na urlop wychowawczy. Pozwana cierpi na schorzenie kręgosłupa, które wymaga rehabilitacji oraz ogranicza jej możliwości zarobkowania – w ostatnich latach przebywała po kilkadziesiąt dni na zwolnieniach lekarskich. Pozwana poza małoletnią powódką ma na swoim utrzymaniu także dwojkę młodszych córek w wieku siedmiu lat i w wieku niemowlęcym. Pozwana mieszka razem z mężem, który osiąga zarobki podobne (około 6.000 zł miesięcznie) do wynagrodzenia przedstawiciela ustawowego, jednak pracując na stanowisku kierowniczym w Ministerstwie obawia się zwolnienia z pracy. W ocenie Sądu pozwana, z uwagi na szczególne obowiązki matki wobec dziecka w wieku niemowlęcym a także przebywanie na urlopie macierzyńskim, problemy zdrowotne z kręgosłupem, okoliczność posiadania na utrzymaniu dwóch młodszych sióstr przyrodnych małoletniej powódki, ma ograniczone możliwości zarobkowe, które są znacząco niższe od tych posiadanych przez przedstawiciela ustawowego małoletniej powódki. Zauważyć należy, że jej zarobki w czasie wykonywania pracy stanowiły około połowę zarobków ojca dziecka, a obecnie jeszcze zmalały z uwagi na przebywanie na zasiłku macierzyńskim.

W ocenie Sądu pozwana posiada ograniczone możliwości do partycypowania w kosztach utrzymania córki. Podkreślić należy, że pozwana spełnia swój obowiązek alimentacyjny częściowo poprzez bezpośrednie łóżenie na rzecz małoletniej – zakupy ubrań, zbiegów lekarskich i kosmetycznych, utrzymywanie córki podczas weekendów u pozwanej. W ocenie Sądu przekonywujące jest twierdzenie pozwanej o tym, że małoletnia po okresie pewnej niechęci do kontaktów z matką obecnie chętniej i częściej ją odwiedza. Oznacza to, że małoletnia pozostaje na utrzymaniu matki przez około dwa weekendy w miesiącu.

Przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki jest wojskowym osiągającym zadowolające go zarobki na poziomie kwoty 6.300 zł miesięcznie. Jego sytuacja zawodowa jest stabilna, a ponadto osiągnął już wiek emerytalny dla wojskowych. Ojciec dziecka przyznał, że żądanie alimentów wywodzi nie z potrzeby uzyskania środków na utrzymanie córki, lecz dla zaspokojenia poczucia sprawiedliwości, że oboje rodzice partycypują w kosztach utrzymania dziecka.

Ważąc powyższe okoliczności Sąd uznał za zasadne obciążenie pozwanej obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz małoletniej córki w kwocie po 250 zł miesięcznie. Kwota ta stanowi najwyższą możliwą obecnie wysokość alimentów, jaką można obciążyć pozwaną. Pozwana sama zaproponowała tę kwotę podczas negocjowania z przedstawicielem

ustawowym warunków ugodowego załatwienia sporu. Takie rozstrzygnięcie powoduje, że matka będzie pokrywać zdecydowanie mniejszą część uzasadnionych kosztów utrzymania córki. Nierówny udział rodziców w utrzymaniu dziecka jest obecnie uzasadniony i wynika ze znaczących dysproporcji zarobków i możliwości zarobkowych obojga z nich, a także faktu, że pozwana ma na swoim częściowym utrzymaniu także dwie młodsze córki, a ojciec dziecka nie posiada innych osób na swoim utrzymaniu.

Sąd obciążył pozwaną obowiązkiem alimentacyjnym w kwocie 250 zł miesięcznie, poczynając od dnia 07 stycznia 2014 roku, tj. dnia wniesienia powództwa. Koszty utrzymania małoletniej powódki wykraczające poza tę kwotę powinien ponieść ojciec dziecka.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w punkcie 1 i 2 sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt 3 na podstawie art. 98 kpc obciążając pozwaną, jako przegrywającą, kosztem nieuiszczonej opłaty od pozwu obliczonej wedle orzeczonych w sprawie alimentów.

W pkt 4 wyroku Sąd orzekł o rygorze natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.